

PIK BALOWENIA 1909.

"СВОБОДА"
LIBERTY

видається три рази на тиждень
вівторок, четвер і субота.

„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ“

83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Всі листи, листівки і чеків треба відправляти на адресу „СВОБОДА“.

СВОБОДА

ESTABLISHED 1903.

"СВОБОДА"
LIBERTY

The Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союзу — "СВОБОДА" — Official organ of Ukrainian National Association.

PIK XXIV. ДЖЕРСИ СІТІ, Н. ДН., четвер 24-го серпня 1916. Ч. 102. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Thursday, August 24, 1916. No. 102.

ДАЛЬШІ БИТВІ НА ВОЛИНИ І В КАРПАТАХ.

Великі втрати російських полків під Станиславом.

Успішний наступ болгарсько-німецько-австрійських військ на Балкані.

СОЮЗНІ ВІЙСКА ЗДОБУЛИ МІСТА: КОРИЦА, КАСТОРИЯ І ДЕМІР ГІСАР.

НАПАД МОСКАЛІВ НАД СТОХОДОМ ВІДБИТИЙ.

БЕРЛІН, 21. серпня. — Помімо великих втрат російські війська далі продовжують свої напади над Стоходом (на Волині) і в Карпатах. Однак успіхи Москалів є незначні. В околиці Шелова і Тобля над Стоходом напади неприятеля зістали відбиті. Небагом опісля Москалі відновили свій наступ коло Тобля. Велика битва триває далі, якої вислід є покищо невизначний. Зустріла Москалів, щоби коло Рудки і Черевича удержати ся на західній березі Стохода, були даремні. Москалі мусили уступити назад за ріку.

Урядовий звіт німецького головного штабу звучить:

„Армія Гіндебург: Наші війська відбили напад Москалів коло Шелова. В околиці Тобля над Стоходом принесли ми російські війська на малу віддачу від наших становин і добули тоді отворили на них сильний огонь з машинних крісів і карабінів. Москалі були приневолені до великих втрат уступити назад. Однак опісля одержали вони нові скріплення і розпочали наступ наново. Велика битва відбувається ся без рішуча дальше.

„Напад Москалів коло Любашева був безуспішний. Таксамо ударено напади неприятеля на західній березі Стохода в околиці Рудки і Черевича. Москалі потерпіли дуже тяжкі втрати.

„На боєвій фронті між Смоларями і Зарем полонили наші війська 2 офіцери і 107 салдатів.

„Армія архієпископа Карла: На Буквинні, на захід від Молдави, угорський полк генерала і німецькі батальони по довший боротьби взяли приступом гору Матуру. Поверх 600 полонених салдатів і 2 машинні кріси опинили ся в наших руках.

„Після здобування гори Крети діля 19. с. м. полонили наші війська 2 офіцери і 188 салдатів та здобули 5 машинних крісів.

„На захід від Жаби наші війська уступили в напрямі Чорногоря.

„В околиці і на північний захід від Станиславова наша піхота при помочи сильного огню карабінного снаряда напад Москалів.

ВЕЛИКІ ВТРАТИ МОСКАЛІВ В БИТВІ ПІД СТАНИСЛАВОМ.

БЕРЛІН, 21. серпня. — Про величезні втрати, які потерпіли Москалі в

УСПІХИ БОЮНИХ ВІЙСК НАД СТОХОДОМ І В КАРПАТАХ. — ОКОЛО 400 ПОЛОНЕНИХ.

БЕРЛІН, 22. серпня. — На Волині битва відбувається як без перестанку далі. Російські війська, які коло Рудки і Черевича переправили ся за були на західній березі Стохода, роблять розшукливі зусилля, щоби удержати ся на західних становищах, але без успіху.

На полудне від Бродів на боєвій фронті Пенни-Звиньєв Москалі відновили напад, які однак зістали відбиті з великими втратами від неприятеля.

В Карпатах союзні війська відбили всі протинапади російських військ на становища, які їм в останніх днях відобрано.

Звіт головного німецького штабу доносить:

„Армія Гіндебург: Над Стоходом в околицях місцевості Рудки і Черевича Москалі продовжують сильні напади. Барварська кіннота і австрійські драгони переслали вчора протинапад, привнегли хочи неприятеля до відвороту. Притім полонено 2 офіцери і 270 салдатів.

„Коло Смоларів перевели наші війська також успішній протинапад, здобувачи 55 машинних крісів.

„На полудне від Бродів над річками Лугом і Габровою напади Москалів зістали ударені через сильний огонь нашої артилерії і машинних крісів. Лише на фронті між Пеннями і Звиньєвом удало ся неприятелю вдерти в наші передні окопи.

„Армія архієпископа Карла: На Буквинні на захід від Молдави, і на горах, на полудне і полудневий захід від Жаби, по-

ВІЙНА НА БАЛКАНІ:

ЗАГАЛЬНИЙ НАСТУП СОЮЗНИХ ВІЙСК НА ЦІЛИЙ БОЄВИЙ ФРОНТ. — МІСТА КОРИЦА, КАСТОРИЯ І ДЕМІР ГІСАР ЗДОБУТИ.

БЕРЛІН, 22. серпня. — Загальний наступ військ болгарських і німецько-австрійських відбувається ся на цілім фронті з добрим успіхом. Ліві і праве крило противників привневлені до відвороту.

Міста Коріца (в полудневій Альбанії), Касторія і Демір Гісар (в північній Греції) знаходять ся вже в руках побідних військ.

В однім місці болгарські війська посунули ся 25 миль в глибок грецької території. Між Бутковом а озером Тахіно болгарські війська переправили ся на західний берег ріки Стрими.

Урядовий звіт німецького генерального штабу подає отсі вті:

„ПРАВЕ КРИЛО: На полудне від Момастри союзні війська завладіли місто Фльоріу, а відтак, перемогли боєву лінію сербських військ, перейшли границю Греції і заняли грецьке місто Касторія (10 миль на полудне від границі Сербії). Рівночасно союзні війська, які находили ся на крайнім правім крилі, заняли альбаське місто Коріу (недалеко західної границі Греції).

„СЕРЕДИНА: В самим центрі боєвого фронту в долині ріки Вардари неприятель через 10 днів острівов без успіху наші укріплені становища на захід і на полудне від озера Дойран. Наші війська перевели цілий ряд протинападів, спричинюючи неприятелю дуже тяжкі втрати.

„ЛІВЕ КРИЛО: Наші війська на лівім крилі розпочали ще 18. с. м. загальний наступ на цілий боєвий фронт. Болгарські війська перевели успішно наступ в напрямі міста Серес, здобувачи по короткій, але завзятой битві місто Демір Гісар. На північний захід від міста Серес болгарські війська звели знова завзятой бій з військами Французів і Англіїтів і на лівім між Бутковом а озером Тахіно переправили ся на західній берег ріки Стрими.

„Місто Серес є віддалене 40 миль на північний захід від Солуня.

„Дальше на схід союзні війська зближають ся скорим маршем до грецьких міст Кавалі і Драми“.

МАКЕНЗЕН ГОЛОВНИМ КОМАНДАНТОМ СОЮЗНИХ ВІЙСК НА БАЛКАНІ.

АТЕНИ (Греція), 22. серпня. — З урядових жерел доносить, що Макензен обійняв голову команду над військами осередних держав і військами болгарськими на Балкані.

РОСІЙСЬКІ ВІЙСКА НА БАЛКАНІ.

СОЛУНЬ (Греція), 22. серпня. — Сильні відділи російського війська вислали нині в солунський пристані, щоби взяти участь в боротьбі проти армії Італії.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ:

ВІЗД ІТАЛІЙСЬКОГО КОРОЛЯ ДО ГОРИЦІ.

РИМ, 21. серпня. — Вчора Італійський король на чолі свого штабу відбув торжественний візд до Горіци. Король візхав до міста, не знаючи чим на небезопасно, яка грозить його життю. Місто Горіци і мости над рікою Ізонцо находять ся постійно під сильним огнем австрійських гармат.

Італійське правительство робить заходи, щоби в Горіци запровадити та-

„Австрійські гармати без перестанку бомбардують місто Горіцію. Вчора австрійські гармати впали на шпиталь, ранили кількох лікарів“.

ІТМЕЦЬКІ ІНЖИНЕРИ УКРИПЛЮЮТЬ ТРИЄСТ.

ЛОНДОН, 22. серпня. — Зі Женеви доносить, що Німці мають намір перемістити Триєст у Верден. 68 німецьких військових інженерів прибуло до Триєсту і розпочали працю коло будови сильних укріплень у віддалено 10 миль на північний захід від Триєсту.

Італійці швидко находять ся у віддалено всего 18 миль від Триєсту, але терен є гористий і тому скорого наступу італійської армії в напрямі Триєсту годі надати ся, тамбільше, що австрійські війська одержали звонні скріплення в лодах і артилерії.

В АНГЛІЇ:

АНГЛІЙЦІ ДУМАЮТЬ ЩО ЗАТОПИЛИ ІТМЕЦЬКИЙ ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ.

ЛОНДОН, 22. серпня. — Англійська адміралія доносить:

„Командир південної лодки „Е 22“, який повернув з Північного моря, зложив рапорт, що в суботу його лодка поплила горілою німецькою воєнною кораблем з класу Насав і його ушкодила. Він бачив, як німецький корабель в супроводі 5 торпедових плив до пристані в ушкодженні терені. Лодка австрійська влітак ще одну торпеду і йому здасть ся, що корабель потонув.“

До класу Насав належать кораблі Пензен, Рейнджери і Вестфален. Кождий із тих кораблів числить около 18.000 тон.

АНГЛІЯ МАЄ ЗАВЕСТИ КАРТИ НА ХЛІБ І ПІСНІ ДНІ.

ЛОНДОН, 22. серпня. — На міністерстві заіздано англійського парламенту секретарю маринари, Чорчі, поставити вносення, щоби в Англії брали хліба і мяса завести в Англії карти на продаж хліба і мильна пісних днів в тиждень.

Чорчі заявив притім, що війна буде тривати ще через довший час і тому правительству мусить урядувати продаж артикулів поживи. Він вказав також на konieczність, щоби правительством забавлю постійні ціни на складній артикулі, яких цина є причиною неможливості купити дилпа до вельможних границь.

Свою бесіду закінчив Чорчі словами:

„Німецькі війська є тепер численніші і ліпше озброєні ніж колибудь перед тим. Англія мусить бути приготована до довший війни. Передісім треба на воєнні підстави урядувати сполучній артикулі. В тій цілі є konieczним завести карти на продаж хліба і мяса та зарядити пісні діні в тиждень“.

ВЕЛИКА АНГЛІЙСЬКА ФАБРИКА АМУНІЦІЙ ВИЛІТЛА У ВОЗДУХ.

ЛОНДОН, 21. серпня. — Велика фабрика амуніції в Йоркширі з причини сильної зяветлія нині поволучили у воздух. Побливаю, як що втрапає в лідях є дуже великі. Елліні підірвали окопи невизначні. Суцільні міста поцілилися з помічю на місце катастрофи.

НАД РІКОЮ ІЗОНЦО І В ОКОЛИЦІ ГОРИЦІ ЛІШЕ ПЕРЕСТРІЛКА АРТИЛЕРІЇ.

РИМ, 22. серпня. — Урядовий звіт італійського генерального штабу доносить:

„Завтра рині Ізонцо відбувається ся в обох сторін сильна перестрілка гармат“.

Гр. Семешко.

3 СИБІРСЬКИХ СПОГАДІВ.

Володимир Безпроставний.

Що це не пам'ять, було се прикінці грудня 1915 р. До мене в Нарин прийшов із села Алазавда, що було за 12 верст, підстаркуватий чоловік, теж давний, Володимир Безпроставний, і він пропонує написати йому скаргу до міського справ внутрішніх, аби пустив його до дому.

Коли Безпроставний почав розповідати мені, за що заслали на Сибір його і його стареньку жінку Одарку, я відразу побачив, що й маленької надії нема на те, щоб Безпроставний випустив. Коли чоловіка заслали на Сибір це що, то що-ж видавцями за причини, щоб пустив до дому?

Говорити йому Безпроставному про безпачуйність його становища не хотівся, бо се його дуже вразило, а і рішуче написати йому скаргу. Але по-думавши трохи, рішив писати скаргу про справу Безпроставного у веденні гурми, таку, щоб і міністра привела у веселій настрій, бо за веселим чоловіком легше, знаєте, діло робити.

Пописав я надовку зміст той скарги, з котрої видно всю справу Безпроставного, за котру він з жінкою аж на Сибір приїхавтвася.

Я шпець із Мінска — писав Безпроставний міністроу — мав там своє шевцьку майстерню, в котрій опору мене робили ще й чотири мої помічники. «Робили на російську армію і роботу віддавали в майстрат. Винаходив, іза котрого я і моя жінка Одарка пішли на Сибір, ливив ся явраз на Святій Вічир 1914 р.

Я руський чоловік, Ваше Високороскоподшество, і винити люблю, так же знамлю до того призначивши, був та наварид як і надасть ся в Росії хоч один шпець, котрий би не був.

А тут війна розпочала ся, торговлю горіvkю заборонили і виншаволюди чоловікові зовсім трудно жити на своїй сталю.

«На Захарівській улиці в Мінску була казенна лавка (державний скляк), де горіvка продавала ся. Як тільки була объявлена мобілізація, лавка та була заперта і опечатана, але горіvка поки-до не була вивезена на казенний склад. Шпикар той лавки потогронував казенною горіvkю. Як він там добував горіvку з опечатаної лавки, тог же я Вам не докажу, Ваше Високороскоподшество, досить, що добував і торгував.»

«Слух про се торговлю скоро ро-

дійшов ся про се і я. Покував була велика. Самі судили, Ваше Високороскоподшество: пів року-ж у до свого часу чарки горіvки в роті не було! Пішов в лавку і я — від подумав, розумієтв ся. — Можна? — питаю шпикаря. — Можна — важе. — А що покуте? — Пять: рублів четверть*».

«Я не став торгувати ся; взяв теверть казенної горіvки і до дому поїсв. А було се на святій Святій Вічир. Жінка поставила на стіл вечерю, я налив у стакані (кільничі) горіvки собі і помічникам, зборив ся празник стріпати, коли се — гни... Відчинили ся двері і на порозі з'явився околючий (околучний, околючний) надиратель з горолицю. Ну, звісно, притяг мене і заступавали. Я тільки уперв айшли під станами, а мої помічники так і не попустили гвалу.»

«Жінку мою Одарку арештували того-ж таки вечера, а мене трохи пізнійше. Обов нас обвинили в тому, ніби ми торгували горіvkю. Три місяці віддержали нас в тюрмі, а далі і в Сибір післали. Кара дуже тяжка за наше злочинство. Горіvку ми не торгували, а купив я її черстві в казенній лавці цілком для власної потреби. Перебуваючи на Сибірі, ми з жінкою сподівасмося, Ваше Високороскоподшество, що вже споконували нашу вину і тепер просимо уможливити нас із заслави і тимсамим обернути мене в перобитне состояние (перевийти стан), то єсть, із нахлібника (годований) казни (скарбу, держави) зробити знову певцем і своїм дати мені змогу, як і перше, робити на російську армію, котра так дуже потребує добрих чобіт.»

«Без усякого сумніву горіvка з казенної лавки на Захарівській улиці в Мінску вже вивезена на казенний склад і таким чином покуса для мене, виншавого преци, сама собою зникла.»

«Покірно прошу Ваше Високороскоподшество, наший просібі не відмовити.»

«Чи то під нащиву годину писало ся ту просьбу, чи може й справді його змістом вона привела міністра у веселій настрій. — Що вога вже я не докажу — а тільки несподівано для мене і для самого Безпроставного, його з жінкою з заслави увільнили. — Помащало ся, можна сказати, чоловікові.»

* Четверть — ¼ здра.

6. Василь Бойко.

Сього чоловіка я зовсім не знав, але трафидя ся мені з ним пригода, котрої мабуть ніколи не забуду, бо дуже мене вона і здивувала і вразила. За що його заслали з Галичини на Сибір, і з якої місцевості в Галичині він походив — я не знаю, бо бачив його тільки одну годину. А було се так:

Прикінці лютого, чи з початку марта, коли я вже одержав дозвіл їхати за кордон, сиджу я собі в хаті в Нарині. Холод був страшний; мороз доходив до 35 степенів Реоміра. Сиджу, утканийсь добре, бо і в хаті було холо собів гайно... Коли се ринувши двері і в хату увійшов якийсь зовсім незнайний мені чоловік, унесв обмерзали і аж синий з морозу.

— Чи тут живе добродій Семешко? — питає ся.

— Тут, каж, се я сам і є!

— Ну, то й добре, бо я маю до вас маленьке діло.

— То розясніть ся, будь ласка, кажу, а я тимчасом зведу самовара наставити, бо певно перемерзали з дороги... — Та трохи перемерз, бо мороз таки й справді добрий.

Припівнийши розяснив ся. Був се чоловік літ на сорок, міцного складу, чорний як уголь, що аж ніби на циганів скидаєтв ся.

— Що-ж ви за чоловік — питаю його — і що за діло у вас до мене таке прикре, що в таку студію, приїхаві?»

— Та я не тільки по сьому ділу, а й за покупками і за поштою приїхаві... Я бачите, теж засланний з Галичини — Василь Бойко, наваняв ся — а я живу тут недалеко за 80 верст в селі Ліно. Скажіть мені, чи то правда, що вас у більничі заслали? У нас в Ліно така чутка проїхала.

— Як вам сказати — і правда і неправда. Увільнили увільнили, але до дому не пускають — примушують за кордон їхати.

— І що-ж поїду? — І О, так! Поїду! Як би то поганю не було там, але всеж краще ніж тут. — Що правда, то правда, тут по-

коли союзні команданти зауважали, що російська армія з кожним днем пригтововалась ся до наступу на становища союзних армій, вийшли приказ, аби укріпити боєвий фронт. Російські війська ще від початку лютого пригтововали ся до офензиви. Спродували гармати і уставляли їх у відповідних місцях, аж вінни

надійшла хвиля офензиви.

Більша часть союзової армії держитв свої передні позиції сильно. Російські війська в поодиноких окопках надавляли на становища союзних армій. Лине частина боєвого фронту, по обох сторонах Луки і на Буковині, почали стріпати ся. Такі легкі і локальні перемалли тягнули ся протягом цілого тижня.

Російська амуніція в Ялоні.

Згодом з російських рідів почали острілювати наші передні становища. Огонь був сильний і ми друували ся, відки Росія набрала таких чубів, від котрих протягом першого дня офензиви згинуло двоє австрійських жовнірів, а 10 поранено. А огонь був навіть дуже сильний. Коли бомбардуване устало, ми відійшли багато невбухлих гранатів і вінни переконали ся, що російська амуніція походить з Ялоні. Її вбухачою сила се дуже слаба, бо загалом лише 10% тв гранатів експлюдувало. Та однак Росіяни на се не звачали, але все густіше і сильніше почали острілювати наші становища.

Засночені Черессами.

Мені дано приказ відступити зі своїм відділом і акварископе дати помічипному батальону, котрий зїстав побиції і виклинені зі своїх становищ. Я зарав вивів шістьох піхотинців розсидити місця, куди ми мали переходити. Шойно проминуло кілька хвиль, а вже двоє піхотинців летить проти нас і розказують, що на нашу сторожу вискочили відки Чересів, який був скрив ся в

засідці. Трох з найліт патрولی дістало ся в полон, один зїив з Черессами ружевипашу боротьбу і там згинув, а реште двом вдало ся убити і виратувати ся від смерті. Я сечас рушив в ногуво за Черессами, але вони вже були задалеко, щоб можна їх дістати. Причинеї мені поспіш і я завив і обесиди своїми жовнірами. А від моєї мови відійшла ще в час, я всеві мдеряти дальший наступ Росіяи у тім місці.

Що було причиною погрому нашого батальону?

Мене здивувало дуже, чому наш батальон подав ся? Штукуючи за причиною, я дійшов до висновку, що побитий батальон склав ся з новозорганізованого війська: кожен се брало себе участь в битві. Се було його перше пробав. А дальше: Росіяни цілу ніч острілювали передні становища батальону, а наші жовніри відбивали також сильним огнем. Приказ був, аби шадити амуніцію, однак згаданий батальон не послуцтво, виділо, того приказу, але стріляв, скільки було йому потрібно. Комаж падраном Росіяи розознали загальний наступ, показало ся, що нашому батальону не стало амуніції.

Жертв в російській армії.

Сей батальон був однокоро-стратом, яку понесли наші війська. Прочі риди пащої армії віддержали наступ і то лише з малими жертвами. Сей наступ Росіяи в тім замітний, що російське військо йшло величезною збитою масою. Наші жовніри були укріпті в окопах і відти відбивали атак Росіяи: Розумієтв ся, поді жертви Росіяи були величезні. Бода Прута аж чорніла ся від крові російських жовнірів. До страшних жертв по російській стороні причинили ся також і російські летуни, які неодмі гранат кидали мимовільно на російські риди. Між літками і летунами можна згадувати зїмту. Тепер в Росії є російські літаки, а французькі летуни.

Російський наступ на Буковині.

Написав Рода Рода.

Коли союзні команданти зауважали, що російська армія з кожним днем пригтововалась ся до наступу на становища союзних армій, вийшли приказ, аби укріпити боєвий фронт. Російські війська ще від початку лютого пригтововали ся до офензиви. Спродували гармати і уставляли їх у відповідних місцях, аж вінни

надійшла хвиля офензиви.

Більша часть союзової армії держитв свої передні позиції сильно. Російські війська в поодиноких окопках надавляли на становища союзних армій. Лине частина боєвого фронту, по обох сторонах Луки і на Буковині, почали стріпати ся. Такі легкі і локальні перемалли тягнули ся протягом цілого тижня.

Російська амуніція в Ялоні.

Згодом з російських рідів почали острілювати наші передні становища. Огонь був сильний і ми друували ся, відки Росія набрала таких чубів, від котрих протягом першого дня офензиви згинуло двоє австрійських жовнірів, а 10 поранено. А огонь був навіть дуже сильний. Коли бомбардуване устало, ми відійшли багато невбухлих гранатів і вінни переконали ся, що російська амуніція походить з Ялоні. Її вбухачою сила се дуже слаба, бо загалом лише 10% тв гранатів експлюдувало. Та однак Росіяни на се не звачали, але все густіше і сильніше почали острілювати наші становища.

Засночені Черессами.

Мені дано приказ відступити зі своїм відділом і акварископе дати помічипному батальону, котрий зїстав побиції і виклинені зі своїх становищ. Я зарав вивів шістьох піхотинців розсидити місця, куди ми мали переходити. Шойно проминуло кілька хвиль, а вже двоє піхотинців летить проти нас і розказують, що на нашу сторожу вискочили відки Чересів, який був скрив ся в

засідці. Трох з найліт патрولی дістало ся в полон, один зїив з Черессами ружевипашу боротьбу і там згинув, а реште двом вдало ся убити і виратувати ся від смерті. Я сечас рушив в ногуво за Черессами, але вони вже були задалеко, щоб можна їх дістати. Причинеї мені поспіш і я завив і обесиди своїми жовнірами. А від моєї мови відійшла ще в час, я всеві мдеряти дальший наступ Росіяи у тім місці.

Що було причиною погрому нашого батальону?

Мене здивувало дуже, чому наш батальон подав ся? Штукуючи за причиною, я дійшов до висновку, що побитий батальон склав ся з новозорганізованого війська: кожен се брало себе участь в битві. Се було його перше пробав. А дальше: Росіяни цілу ніч острілювали передні становища батальону, а наші жовніри відбивали також сильним огнем. Приказ був, аби шадити амуніцію, однак згаданий батальон не послуцтво, виділо, того приказу, але стріляв, скільки було йому потрібно. Комаж падраном Росіяи розознали загальний наступ, показало ся, що нашому батальону не стало амуніції.

Жертв в російській армії.

Сей батальон був однокоро-стратом, яку понесли наші війська. Прочі риди пащої армії віддержали наступ і то лише з малими жертвами. Сей наступ Росіяи в тім замітний, що російське військо йшло величезною збитою масою. Наші жовніри були укріпті в окопах і відти відбивали атак Росіяи: Розумієтв ся, поді жертви Росіяи були величезні. Бода Прута аж чорніла ся від крові російських жовнірів. До страшних жертв по російській стороні причинили ся також і російські летуни, які неодмі гранат кидали мимовільно на російські риди. Між літками і летунами можна згадувати зїмту. Тепер в Росії є російські літаки, а французькі летуни.

Зїзд українських учителів в Канаді.

В днів 8 і 4 серпня с. р. відбув ся в Саскатун великий зїзд наших учителів зовнішньої провинції Саскачевана, при участі докторів, на їх Пресев, Кар Никита Бужа, голова університету, Дюро-Медора міста, та яких 400 делегатів, між котрими були аступники університету Манґо і Альберті.

Головними бєдінниками були: Іх Пресев, Кар Никита, Меґор Юнг, президент університету Мурей і шпільний інспектор д. Осип Мерас.

Меґор Юнг прийняв зїбрачній торбичі і висказав потребу Українцям виступити ся анґлійською мовою, щоб могли перемалти ся канадійськими ідеалами.

Мр. Мурей шадив потребу вихована і образована зазначуючи, що під стм взглядом канадійско-українські учителі вичаючуть ся дїялою і спосібностями. Канада представляє велику школу до користування горожанськими свободами. Глївчачою показатком ся, щоб поселенці полишили в старім краю свої упередженя і антаґонїзми та віддалися інтересам Канади.

П. Осип Мерас в своїм referatі зазначив, що зїбрачній тут на зїбї канадійські Українці представляють ділесних, вірних Бритній горожан. Вони свої з сего, що поіршили тверді і рішучо, від на все лишити ся вірними Бритній ріданими.

Переходячи обставини, в яких вбухла Україна, зазначив бєдїнцв ясно, що хоч деякі Українці приїхали тут з Австрії, то політично її расово не мають нічого з Австрєю нічого спільного. Протино, Австрія являєтв якраз найзавідатїшим ворогом України.

Канадійські Українці, мимо всіх несовісних та несправедливих напастей, представляють елемент наскрїз Канаді прихильний і вірний, який розуміє інтереси Канади і бажає шпр та глибоко злучити отсі інтереси зі своїми власними.

Віразом сего замагає в власне нішніша конференція, яка має на цілі зєднати канадійських Українців в нашірї висшїй освіті і вичне, краще та шпрде помятого горожанства.

Описля уклавив зїзд слїдуючі резолюції в анґлійській мові:

RESOLUTIONS APPROVED.

The committee on resolutions reported as approved the following resolutions:

- 1.—The Ukrainian people are not to be identified with the Austrians in the sense of true nationality, language and homogeneity.
- 2.—The Ruthenian citizens of Canada became true Canadians and wish to remain as such and to retain their allegiance as loyal British subjects.
- 3.—The Ruthenian convention expresses the wish that a provision be made for a course of the Ukrainian language, history and literature at the University of Saskatchewan.
- 4.—This convention wishes to place on record its desire to cooperate with the recently organized British-Ukrainian league at Winnipeg for the purposes of correctly informing the English-speaking public regarding the Ukrainian people.
- 5.—The convention heartily approves of the establishment of the Ruthenian Educational association at Saskatoon, organized for the purpose of educating Ruthenian boys and girls in the public high schools of the city.
- 6.—This convention expresses its strong disapproval of the unfair and malicious political newspaper attacks directed against the Ruthenians in Canada.

«Відтак дпромова до зїбрачній Іх. Пресовішество Кар Никита, зазначуючи, що канадійськими Українцям лежить на верши Рідна Школа і Церква і збережене питомих культурних ідеалів. — Бєсїду Іх Пресовішествова деривровано горчачими описками.»

Лини несовісних провокаторів, які з розмислом прибули з Віппнішу на ніче, щоб залокотити його серцюзний, високопатріотичний настрій, зовсім не вдали ся.

Зїзд під кожним зглядом випав величаво і свїтло.

(«Канадійський Ручм»).

СПРОВОТАНЕ ПОХИБИ У ЗВІТІ «ЖЕРТВ».

В касовім звіті «Федерації Українців Зїявша поїмка, котрої отрим прїступо: 36рука з вїзна в Джансван, Па. 187,64 прїсела на М. Пїлсвїтїи, але д. Мїхалко Чересів.»

ВІСЬМАКА ГРОШИЙ
 ДО ГАЛІЧИНИ І ДО ВІДЕН
 СЬКОГО ПОЧТОВОГО НАСМ
 ПІЯ БЕЗКОШТОВНО ГАРАНТІЮ. — ЛІПІТЬШ
 ПО ДІЛНИКІМ І ПРІДЛ. НА АРДЕПІ.
 S. MILANOWICZ & WEL. CO.
 193 Grand Street, Jersey City, N. J.

УКРАЇНЦІ! ВАШИМ ОБОВ'ЯЗКОМ Є ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ І ПОШІЯТИ НАШІ ЗНАКОМИМІ СВОЮ РІДНУ ГАЗЕТУ НА ЧИЖИНИ. «СВІБОДА»

Др. І. Спіллінгер

Порядок оглядини ДАРОМ.

Заставляю хоробро мислити і не втрачати задоволення від свого здоров'я. Рішуче захищаю, що дотримання рекомендацій лікаря може врятувати життя і навіть життя самої сім'ї. Мати здорову матір, за яку ви платите, краще, ніж мати здорову дитину, за яку ви платите. Я завжди радий допомогти вам і вашим близьким. Адреса: 153 E. 18th St., New York, N. Y.

Година офісу: від 9 ранку до 12 год. ввечері і ввечері від 9 год. до 7 год. ввечері. В неділю від 9 год. до 11 год.

РУСЬКІЙ І ПОЛЬСЬКІЙ АДВОКАТ І НОТАР

JOSEPH HELLER. 132 Nassau St., Room 510, New York, N. Y.

Для того, щоб позбавитися від своїх клопотів, зверніться до мене. Адреса: 132 Nassau St., Room 510, New York, N. Y.

ПОЗІР! НОВИСТІ!

Тисячі аліментів, заборгованості і мучки задоволення своєю людиною. Якщо у вас немає грошей, зверніться до мене. Адреса: 196 E. 4th St., Dept. 50, New York, N. Y.

ОДИНОКА АВТОМОБІЛЕВА ШКОЛА

ІНСТРУКТОРА ВІД 1905 Р. ДЕ УВАЖАЮТЬ ІНСТРУКТОРАМИ ВАШОЇ РІДНОЇ МОДИ.

Наша школа інструкції і навчання водіїв автомобілів, так як вони повинні знати, як керувати автомобілем. Адреса: 147 East 40th Street, Dept. 52, New York City.

НАЙБІЛЬШИЙ ЗАКЛАД ДЕНТИСТИЧНИЙ

НА ВСХІДНІЙ СТОРОНІ МІСТА НЬЮ ЙОРКУ.

ЗУБИ ПІСЛЯ НАЙВИЙШОЇ МЕТОДИ.

Dr. A. H. CHAIKIN, Chirurg Dentist. 293 E. 10th Street, cor. Ave. A, New York, N. Y.

500 ДЕШЕВИХ ФАРМ НА ПРОДАЖ

ОГАРОВ, ПЕНСИЛЬВАНІЯ, МІШІГАН, ТЕНЕСІС, ПОСЕРЕД ВЕЛИКИХ МІСТ І НАВІВАНІЙ. ДР. І. С. С. ШІММЕР, ДР. І. С. С. ШІММЕР, ДР. І. С. С. ШІММЕР.

R. T. HURDLE LAND COMPANY, 3349 E. 85th Street, CLEVELAND, O.

RHEUMATISM!

СЛАВНИЙ МАГНІТИЧНИЙ ПЕРСТЕВ.

Ваша жінка, брат, сестра і мама, діти, всі вони страждають від ревматизму. Якщо ви не можете вилікувати їх, зверніться до мене. Адреса: 470 E. 18th Street, New York, N. Y.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР С. М. КАУФМАН

СЕКРЕТНИЙ (ПОЛІОВИЙ) НЕДУГАЮЧИХ І ЖЕНЩИН

Dr. S. M. KAUFMAN, 111 7th Street, New York, N. Y.

ELIAS ROSENTHAL ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АДВОКАТ

ПРАКТИКУЮЧОГО ПОНАД 25 ЛІТ В ТУСУНСЬКИХ СУДАХ І З ДОБРОМ ВСІМ ЗНАЮЧИЙ.

302 Broadway, New York, N. Y.

R. J. Glick

ЩО КРАЩЕ АКУШЕРІЯ? УЧІТЬСЯ АКУШЕРІЯ В НАШОМУ ШКОЛІ. АДВОКАТ СЕБЕ ДОМА ПО КИМЧЕН-СЬКОМУ ЗАКОНУ. АДВОКАТ СЕБЕ ДОМА ПО КИМЧЕН-СЬКОМУ ЗАКОНУ.

Dr. C. DEUTSCH, School of Midwifery, 129 E. 14th St., Dept. 5, New York, N. Y.

\$10 ЗА НАУКУ \$10

АВЕНА АУТО ШКОЛА. Безлатні інструкції металознавства для професійних студентів.

409 Fourth Ave., Pittsburgh, Pa.

ЗАГАЛЬНО ЗНАЙОМИЙ ЧЕРЕЗ БІЛІ ДІТІ

БЕЗ ЗАНАДНІХ РІВНЕЙ НАУКИ. Інструкції металознавства для професійних студентів.

409 Fourth Ave., Pittsburgh, Pa.

НАЙБІЛЬШИЙ ЗАРОБОК!

ПОТРЕБУЮМО АГЕНТІВ ДО ПРОДАЖІ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ І ДІАГНОСТИЧНИХ ЛІКАРСТВ.

300 Broadway, Room 210, New York, N. Y.

ЛЕКЦІЇ ІЗДИ АВТОМОБІЛЕМ

NEW YORK AUTO SCHOOL. 302 E. 14th St., 2nd Floor, New York City.

DR. KOLER

ЛІКАР (ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ).

336 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

ДО ХОРИХ РУСІНИВ ПО ВСІХ ЗАНУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОЛЕНБЕРГ, славний спеціаліст зі старого краю.

304 2nd Ave., New York City.

ПАНОВЕ СЕКРЕТАРІ І УРЯДНИКИ ТОВАРИСТВА

ВАМ БЕЗПЕРЕЧНО ВІДОМО, ЩО НАША ФОРМА ВИРІВНЯЄ ВСІМ РІВНІ БЕЗ ЛІКІВ ВАШІ БРАТСТВА ЧИ ТОВАРИСТВА НЕ МОЖУТЬ ОБІЙТИСЬ.

І тому коли Ваше Товариство потребує народного або американського прапора, церковних христов, лент, відзнак, шапок або інших речей, то зверніться до нас з задоволенням.

Ми є самі фабрикантами і тому у нас діють станції доброї роботи, а матеріял ліпший і в дешевіші ціні як денне.

EAGLE REGALA CO.

115 Nassau St., New York, N. Y.

Зверніть Увагу!

Спеціально в сім місяців доводимо в Америку найкращі і найновіші граммофони з 20-дюймовими платівками. Адреса: 115 Nassau St., New York, N. Y.

15-ЛІТНЯ ГАРАНЦІЯ!

НАШІНІ \$250 ЗА ЗАПОВІДІ І РАХУНКИ ЗАПОВІДІ ПОВНОСТЮ ПРИМАЮТЬ ЧУДОВІ ПОПРАВИ. Адреса: 310 Grand Street, New York, N. Y.

ЛІСІ СМІСЦІ

ЛІСІ ШИВА НАМІВКА, ПІСНА ВЕРШОМ. З'явився переклад Іван Франко. Адреса: 793 Grand St., Jersey City, N. J.

Чи Ви ще того не знаєте?

ЩО ВИ ПОВИНІ КУПУВАТИ ЛІКАРНІ ТАМ, ДЕ ВИ МОЖЕТЕ ЗА МАЛІ ГРОШІ ДІСТАТИ ЯК НАЙЛІПШИ ТОВАРИ.

DR. KOLER, 336 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

РУСЬКІ ПІТБУРГІ!

ЩО ГРОШІ, ТО СИЛА? Старайтеся свої дізнаватися в стійкій банці на Русі улюблені гроші.

Петро Врема Руський Перебінник. 112 Fullerton St., Pittsburgh, Pa.

ВИНАХОДИ ПРИНОСЯТЬ БОГАТСТВО

Р. MORGAN ELLIOTT & Co. патентні ліцензії. 717 Woodward Bldg., Washington, D. C.

КНИЖОЧКИ ПЛАТІВКИ

для Братств і Товариств до вписування місячних вкладок, можна дістати в друкарні "Свобода" по ціні 7 цент. штука.

ROBERT LEWIN & COMPANY, 14 Smithfield Street, Dept. L, Pittsburgh, Pa.

NEW PERFECTION

ЩО ВИ ПОВИНІ КУПУВАТИ ЛІКАРНІ ТАМ, ДЕ ВИ МОЖЕТЕ ЗА МАЛІ ГРОШІ ДІСТАТИ ЯК НАЙЛІПШИ ТОВАРИ.

DR. KOLER, 336 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

ЩО ВИ ПОВИНІ КУПУВАТИ ЛІКАРНІ ТАМ, ДЕ ВИ МОЖЕТЕ ЗА МАЛІ ГРОШІ ДІСТАТИ ЯК НАЙЛІПШИ ТОВАРИ.

В АРЕНУ на мій кухні званій New Perfection Oil Cook Stove буде у мене сею року наложати до приємності — бо в кімнаті не буде горчач!

STANDARD OIL COMPANY, NEWARK, NEW JERSEY.